

ISLAM

Och straff

Islam och straff

Vissa människor frågar ständigt: ”Kan vi i dag tillämpa samma barbariska straff som användes i öknen för så länge” sedan? Är det försvarbart att kapa en huvs hand för fem kronor? Kan sådana saker få äga rum i det tjugonde århundradet, då man betraktar brottslingen som ett offer för samhället och hävdar att denne har rätt till medicinsk behandling i stället för straff?” Hur kommer det sig att det tjugonde århundradet tillåter slakt på 40 000 människor i Nordafrika; oskyldiga människor, men förbjuder den rättvisa bestraffningen av en enda kriminell!

Ve oss för de bedrägliga ord som så ofta döljer sanningen !

Så långt det tjugonde seklets civilisation och dess onda. Låt oss diskutera Islams uppfattning om brott och straff. Brotts betraktas ofta som en individuell aggressions handling gentemot samhället. Därför är uppfattningen om brott och straff nära sammanlänkad med en nations uppfattning om relationerna mellan individen och samhället. Individualistiska länder - som de västerländska kapitaliststaterna - går för långt i heligförklarandet av individen; de ser honom som centrum för allt socialt liv. Sådana länder sätter tvångströja på statens rättighet att begränsa individens frihet. Denna attityd reflekteras i deras uppfattning om brott och straff. De sympatiserar med de kriminella och behandlar dem med silkesvantar därför att de är offer för korrumpierande omständigheter, psykologiska komplex och nervösa åkommor som de inte lyckats övervinna. Därför är sådana stater beredda att minimera straffen tills - speciellt vid sedesförbrytelser - de inte längre betraktas som straff.

Vid detta stadium träder psykoanalysen in för att rättfärdiga eller bortförklara brottet. Det måste uppmärksammas att Freud var upphovsman till den historiska förändring efter vilken man betraktar brottslingen som ett offer för sexuella komplex, vilka i sin tur beror på det förtryck av de sexuella instinkterna som utövas av samhället, religionen, moralen och traditionen. Senare följde alla psykoanalytiska skolor Freuds exempel, men många av dem höll inte med honom att den sexuella energin är livets centrum. Alla sådana skolor betraktar den kriminelle som ett passivt kreatur, offer för de allmänna och personliga omständigheter i vilka han växte upp. De tror på vad som kallas «psykologisk determinism», det vill säga att en människa inte har någon vilje- eller handlingsfrihet i förhållande till den psykologiska energin, vilken agerar enligt ett förutbestämt mönster.

Å andra sidan hävdar de kommunistiska länderna att samhället är en helig enhet mot vilken individen inte får revoltera. Därför tillämpar sådana stater stränga straff inberäknat dödsstraff och tortyr på individer som revolterar mot staten.

Kommunismen hänför förbrytelser till ekonomiska snarare än till psykologiska orsaker - som Freud och andra psykoanalytiker gjorde. Kommunisterna hävdar att ett samhälle som har ekonomiskt kaos inte kan fostra till goda egenskaper. Därför bör inte brottslingar i ett sådant samhälle straffas. Men kan kommunisterna förklara varför brott begås och fängelser och domstolar fortfarande är i bruk i Ryssland där ekonomin styrs enligt teorin om absolut jämställdhet?

Det är inget tvivel om att både individualisterna och kommunisterna har delvis rätt. Det är sant att de omständigheter som omger individen har en stor inverkan på hans konstitution och att de undermedvetna komplexen ibland kan leda till brott. Men människan är inte en fullständigt passiv varelse i konfrontationen med sådana omständigheter. Psykoanalytikerna begår misstaget att de koncentrerar sig på människans dynamiska energi men ignorerar den kontrollerande energi som är inbyggd i människans system. Den energi som förmår ett barn att kontrollera sina körtlars utsöndringar och undvika sängvätning efter en viss ålder är samma energi som kontrollerar hans känslor och handlingar så att han inte oavbrutet ger efter för sina vilda passioner och plötsliga nycker.

Å andra sidan har de ekonomiska villkoren en viss effekt på individens känslor och handlingar. Det är sant att hunger, genom att splittra själen och alstra hatkänslor, kan leda till brott och moralisk korrupcion. Men det är bara till hälften sant att det enbart är den ekonomiska faktorn som påverkar människan beteende. Detta påstående motsäges av livsvillkoren i Sovjetunionen, där man påstår sig ha avskaffat hunger och fattigdom. Den primära frågan är denna: innan vi avgör huruvida en brottsling ska straffas eller inte måste vi bestämma graden av ansvarighet för det brott han begått. Det måste uppmärksammas att Islam tar den fråga i beaktande när den behandlar frågor om brott och straff. Islam utdömer aldrig straff på måfå, inte heller verkställer den dessa utan ordentligt övervägande.

I detta avseende bar Islam en unik teori som kombinerar det bästa från bägge världarna: kommunisternas såväl som individualisternas teorier. Islam håller den korrekta rättvisebalansen och framhärdar i att undersöka alla villkor och omständigheter som är förbundna med brottet. I undersökningen av ett brott gör Islam två överväganden samtidigt: brottslingens synpunkt och samhällets, mot vilket aggressionshandlingen riktades. I ljuset av sådana överväganden föreskriver Islam det straff som är rättvist i enlighet med sund logik och klokt resonemang, och det får inte påverkas av brottsteorier eller nationella och individuella nycker.

Islam genomför förebyggande straff vilka naturligtvis kan verka grymma om man betraktar dem ytligt och utan ordentligt övervägande. Men Islam utdömer inte sådana straff om man inte är övertygad om att brottet var oförsvarligt eller att brottslingen handlade utan något slags tvång.

Islam föreskriver att en tjuvs hand ska huggas av, men ett sådant straff utdöms aldrig där det finns minsta tvivel om att tjuven inte tvingades av hunger att begå brottet.

Islam föreskriver att både äktenskapsförbrytaren och äktenskapsförbryterskan ska stenas, men den tillämpar inte sådana straff om det inte gäller gifta personer och avgörande bevis finns genom fyra ögonvittnen, det vill säga när två personer in flagranti begår ett så skändligt brott.

Det ska nämnas att Islam vidtar liknande försiktighetsmått med alla straffåtgärder den har föreskrivit. Detta visar sig tydligt i en regel som föreskrevs av den tredje kalifen, Omar ibn al-Khattab, vilken anses vara en av Islams mest prominenta lagstiftare. Omar var känd för sin strikta tillämpning av Sharia (den islamiska lagen); därför kan det inte påstås att han var för mjuk i lagtolkningen. Det bör hållas i minnet att Omar inte verkställde straffet för stöld (avhuggning av handen) en enda gång under året av hungersnöd, då det kunde finnas misstankar om att hunger drev människor till stöld. Den ovannämnda regeln illustreras bäst genom följande episod:

«Det rapporterades till Omar att några pojkar i tjänst hos Hatib ibn Abi Balta'a hade stulit en hon kamel från en man av stammen Muznah. När Omar förhörde pojkarna erkände de stölden, så Omar gav order om att deras händer skulle huggas av. Men vid närmare eftertanke sade han: "Vid Allah, jag skulle hugga av deras händer om jag inte visste att ni låter dessa pojkar slita och svälta så till den grad att det skulle ha varit dem tillåtet att äta det som är förbjudet för dem.> Sedan vände han sig till deras arbetsgivare och sade: Vid Allah, eftersom jag inte har huggit av deras händer ska jag bestraffa dig med böter som kommer att smärta dig, och han beordrade honom att betala hon kamelens dubbla pris.»

Denna episod illustrerar en mycket klar och tydlig princip: straff ska inte utmätas där det finns omständigheter som tvingade syndaren att begå brottet. Denna princip stöds av Profetens ord: «Straffa ej om det finns tvivel.» Om vi studerar Islams tillvägagångssätt när den föreskriver straff kommer vi att inse att Islam i första hand försöker göra samhället rent från sådana förhållanden som kan inleda till brottslig verksamhet. Efter att ha vidtagit

sådana försiktighetsmått föreskriver Islam en förebyggande och rättvis straffåtgärd, vilken ska tillämpas på personer som inte har något rimligt rättfärdigande för sina brott.

Där samhället inte har någon möjlighet att tillrättalägga de omständigheter som kan leda till brott eller där det finns tvivel angående brottet, ska straff inte utmätas och den styrande ska frige brottslingen eller ådöma honom ett mildt straff (spö eller fängelse), i proportion till hans grad av ansvarighet för brottet. Islam strävar efter att med olika medel förhindra uppkomsten av sådana förhållanden som kan leda till brott. Den strävar efter att garantera en rättvis förmögenhetsfördelning. Under Omar bin Abdul Aziz' regim lyckades man också utrota all fattigdom. Den islamiska staten är ansvarig för försörjningen av varje medborgare, oavsett hans religion, ras, språk, färg och social ställning. Staten är också skyldig att garantera alla medborgare ett ordentligt arbete.

Om arbeten inte finns, eller om någon är oförmögen till arbete, ska hjälp ges från allmänna medel. Islam omöjliggör alla tänkbara motiv till brott, men undersöker ändå alla omständigheter kring ett brott för att försäkra sig om - innan straffets utfärdande - att brottslingen inte handlade under något slags tvång när han begick brottet. Islam erkänner sexualdriftens styrka och enträgenhet, men vill att sexualinstinkten ska tillfredsställas på lagligt sätt, det vill säga genom äktenskap. Därför förordar Islam tidiga äktenskap och ger hjälp från statskassan till dem som önskar gifta sig men inte har råd därtill. Å andra sidan renar Islam samhället från sådana lockelser som kan röra upp passionerna. Den sätter också höga ideal som tar hand om överskottsenergin och kanaliserar den in i tjänst för samhällets bästa. Den föredrar att se fritiden användas till försök att komma närmare och närmare Allah. På detta sätt utrotar Islam alla orsaker till brott. Ändå har Islam inte bråttom att utdöma straff, såvida inte brottslingen har ringaktat traditionerna och sjunkit till djurnivå genom att begå äktenskapsbrott så öppet att han ses av fyra ögonvittnen.

Det kan sägas att de nuvarande ekonomiska, sociala och moraliska villkoren gör det svårt för unga män att gifta sig och att de följaktligen förleds till otukt. Det ligger en viss sanning i det. Men när Islam verkligen tillämpas kommer det inte att finnas några galna, förledande lockelser som drar ner unga män i fördärvet, och det kommer inte att finnas några Kronografiska bilder, tidningar och sånger. Ingen upphetsande frestelse kommer att vandra omkring på gatorna. Det kommer inte att finnas någon fattigdom som hindrar människor från att gifta sig. Det är då, och först då, som människan kan avkrävas ett rättfärdigt leverne, och som de kan vara rättfärdiga. Under

sådana förhållanden kan straff ådömas de åtalade därför att de inte har någon ursäkt eller försvar för sitt handlande.

Innan den föreskriver en straffåtgärd, försöker Islam att först och främst utplåna alla förhållanden och orsaker som kan leda till brott. Men även efter det att ett brott begåtts, försöker Islam avstyra straffets verkställande om det finns några betänkligheter angående brottet. Kan något annat system nå upp till Islams rättvisa?

Det är därför att vissa européer inte har studerat realiteten i Islams uppfattning om brott och straff som de anser att de lagar som föreskrivits av Islam är barbariska och degraderande för den mänskliga värdigheten. De föreställer sig felaktigt att sådana straff - liksom de europeiska civilstraffen - kommer att tillämpas dagligen. De inbillar sig också att det islamiska samhället hänger sig åt dagliga förrättningar av prygel, handavhuggning och stening. Men faktum är att sådana avskräckande straff mycket sällan har verkställts. Det faktum att straffet för stöld har verkställts bara sex gånger under en period av fyrahundra år är ett klart bevis på att sådana straff i första hand var ämnade att verka avskräckande.

Man bör komma ihåg att Islam, innan den ådömer straff, har som mål att förhindra brott. Även i de mycket sällsynta fall då dessa straff verkställdes, kan vi vara övertygade om att de var fullt rättvisa. Det kan inte finnas någon annan anledning till varför vissa européer är rädda för tillämpningen av Islams regler än att de till sin natur är kriminella och framhärdar i att begå helt oförsvarliga brott. Det finns också en del människor som föreställer sig att dessa straff inte har någon praktisk betydelse. Det är inte sant. Straffen föreskrevs i syfte att skrämja de individer som inte har något rimligt skäl till att begå brott men ändå känner en stark lust till det. Hur starka deras motiv än är, kommer straffpåföljden säkerligen att få dem att tänka efter två gånger innan de begår något brott. Det är sant att en del unga män kan lida av sexuellöverbekymmer, men så länge samhället arbetar för det gemensamma bästa och värnar om sina medborgare, har allmänheten rätt till full säkerhet till liv och egendom.

Men de människor som begår brott utan någon klar orsak lämnas för den skull inte åt sitt öde. Islam prövar alla tänkbara medel att behandla och återställa dem till normalitet. Det är beklagligt att en del kultiverade ungdomar och moderna jurister attackerar Islams straffåtgärder helt enkelt därför att de är rädda att européerna ska anklaga dem för barbarism. Men jag är säker på att de skulle vinna väldigt mycket på att studera visdomen i den islamiska lagstiftningen.